

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA, UPRAVE I LOKALNE SAMOUPRAVE

Prijedlog Zakona br. _____

N a c r t

KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA

U Zagrebu, 10. ožujka 2003.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se zaštita osobnih podataka o fizičkim osobama te nadzor nad prikupljanjem, obradom i korištenjem osobnih podataka u Republici Hrvatskoj.

Svrha zaštite osobnih podataka je zaštita privatnog života i ostalih ljudskih prava i temeljnih sloboda u prikupljanju, obradi i korištenju osobnih podataka.

Zaštita osobnih podataka u Republici Hrvatskoj osigurana je svakoj fizičkoj osobi bez obzira na državljanstvo i prebivalište te neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama.

Članak 2.

Pojedini izrazi u ovom Zakonu imaju slijedeće značenje:

1. Osobni podatak je svaka informacija koja se odnosi na identificiranu fizičku osobu ili fizičku osobu koja se može identificirati (u daljnjem tekstu: "ispitanik"); osoba koja se može identificirati je osoba čiji se identitet može utvrditi izravno ili neizravno, posebno na osnovi jednog ili više obilježja specifičnih za njezin fizički, psihološki, mentalni, gospodarski, kulturni ili socijalni identitet.
2. Obrada osobnih podataka je svaka radnja ili skup radnji izvršenih na osobnim podacima, bilo automatskim sredstvima ili ne, kao što je prikupljanje, snimanje, organiziranje, spremanje, prilagodba ili izmjena, povlačenje, uvid, korištenje, otkrivanje putem prijenosa, objavljivanje ili na drugi način učinjenih dostupnim, svrstavanje ili kombiniranje, blokiranje, brisanje ili uništavanje, te provedba logičkih, matematičkih i drugih operacija s tim podacima.
3. Zbirka osobnih podataka je svaki skup osobnih podataka koji je dostupan prema posebnim kriterijima, bilo centraliziranim, decentraliziranim, ili raspršenim na funkcionalnom ili zemljopisnom temelju i bez obzira na to da li je sadržan u računalnim bazama osobnih podataka ili se vodi primjenom drugih tehničkih pomagala ili ručno.
4. Voditelj zbirke osobnih podataka je fizička ili pravna osoba, državno ili drugo tijelo koje utvrđuje svrhu i način obrade osobnih podataka. Kada je svrha i način obrade propisana zakonom, istim zakonom određuje se i voditelj zbirke osobnih podataka.

5. Korisnik je fizička ili pravna osoba, državno ili drugo tijelo kojem se osobni podaci mogu dati na korištenje radi obavljanja redovnih poslova u okviru njegove zakonom utvrđene djelatnosti.
6. Privola ispitanika je slobodno dano i izričito očitovanje volje ispitanika kojom on izražava svoju suglasnost s obradom njegovih osobnih podataka u određene svrhe.

Pojedine radnje ili skupine radnji obuhvaćene izrazom «obrada» osobnih podataka u točki 2. ovoga članka mogu se posebno izdvojiti i navoditi u pojedinim odredbama ovoga Zakona kada se te odredbe ne odnose na čitavu obradu u smislu točke 2. ovoga članka već na točno određene pojedine radnje u obradi.

Članak 3.

Odredbe ovog Zakona primjenjuju se na obradu osobnih podataka od strane državnih tijela, tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih i fizičkih osoba koje obrađuju osobne podatke.

Odredbe ovog Zakona ne primjenjuju se na obradu osobnih podataka koju provode fizičke osobe isključivo za osobnu primjenu ili za potrebe kućanstva.

Članak 4.

Odredbe ovoga Zakona odnose se na sve zbirke osobnih podataka bez obzira da li su predmet automatske ili ručne obrade.

II. OBRADA OSOBNIH PODATAKA

Članak 5.

Voditelj zbirke osobnih podataka smije obrađivati osobne podatke samo uz uvjete određene ovim Zakonom i posebnim zakonima.

Članak 6.

Osobni podaci mogu se prikupljati u svrhu sa kojom je ispitanik upoznat, koja je izričito navedena i u skladu sa zakonom i mogu se dalje obrađivati samo u svrhu u koju su prikupljeni odnosno u svrhu koja je podudarna sa svrhom prikupljanja. Daljnja obrada osobnih podataka u povijesne, statističke ili znanstvene svrhe neće se smatrati nepodudarnom, pod uvjetom da se poduzmu odgovarajuće zaštitne mjere.

Osobni podaci moraju biti bitni za postizanje utvrđene svrhe i ne smiju se prikupljati u većem opsegu nego što je to nužno da bi se postigla utvrđena svrha.

Osobni podaci moraju biti točni, potpuni i ažurni.

Osobni podaci moraju se čuvati u obliku koji dopušta identifikaciju ispitanika ne duže no što je to potrebno za svrhu u koju se podaci prikupljaju ili dalje obrađuju. Odgovarajuće mjere zaštite za osobne podatke koji se pohranjuju na duže razdoblje za povijesnu, statističku ili znanstvenu uporabu propisuju se posebnim zakonima.

Za postupanje u skladu s odredbama ovog članka odgovoran je voditelj zbirke osobnih podataka.

Članak 7.

Osobni podaci smiju se prikupljati i dalje obrađivati:

- uz privolu ispitanika ili
- u slučajevima određenim zakonom.

U slučaju prikupljanja i obrade osobnih podataka uz privolu ispitanika, osobni se podaci smiju prikupljati i dalje obrađivati samo u svrhu za koju je ispitanik dao privolu.

Bez privole ispitanika osobni podaci smiju se prikupljati i dalje obrađivati:

- u svrhu izvršavanja zakonskih obveza voditelja zbirke osobnih podataka, ili
- u svrhu zaštite života ili tjelesnog integriteta ispitanika ili druge osobe u slučaju kada ispitanik fizički ili pravno nije u mogućnosti dati svoj pristanak, ili
- ako je obrada podataka nužna radi ispunjenja zadataka koji se izvršavaju u javnom interesu ili u izvršavanju javnih ovlasti koje ima voditelj zbirke osobnih podataka, ili
- ako je ispitanik sam objavio te podatke.

U slučaju iz stavka 1. podstavka 1. i stavka 3. podstavka 4. ispitanik ima pravo u svako doba odustati od dane privole i zatražiti prestanak daljnje obrade njegovih podataka, osim ako se radi o obradi podataka u statističke svrhe kada osobni podaci više ne omogućuju identifikaciju osobe na koju se odnose.

Osobni podaci koji se odnose na maloljetne osobe smiju se prikupljati i dalje obrađivati u skladu sa ovim Zakonom i uz posebne mjere zaštite propisane posebnim zakonima.

III. OBRADA POSEBNIH KATEGORIJA OSOBNIH PODATAKA

Članak 8.

Zabranjeno je prikupljanje i daljnja obrada osobnih podataka koji se odnose na rasno ili etničko podrijetlo, politička stajališta, vjerska ili druga uvjerenja, sindikalno članstvo, zdravlje ili spolni život i osobnih podataka o kaznenom i prekršajnom postupku.

Iznimno, podaci iz stavka 1. ovoga članka mogu se prikupljati i dalje obrađivati:

- u slučajevima iz članka 7. stavka 1. podstavka 1. i stavka 3. podstavka 1, 2. i 4., ili

- ako se obrada provodi u okviru djelatnosti ustanove, udruženja ili bilo kojeg drugog neprofitnog tijela s političkom, vjerskom ili drugom svrhom te pod uvjetom da se obrada isključivo odnosi na njihove članove te da podaci ne budu otkriveni trećoj strani bez pristanka ispitanika.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, obrada podataka mora biti posebno označena i zaštićena.

Uredbom Vlade uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije za zaštitu osobnih podataka propisati će se način pohranjivanja i posebne mjere tehničke zaštite podataka iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 9.

Prije prikupljanja bilo kojih osobnih podataka, voditelj zbirke osobnih podataka ili izvršitelj obrade dužan je informirati ispitanika čiji se podaci prikupljaju o identitetu voditelja zbirke osobnih podataka, o svrsi obrade u koju su podaci namijenjeni, o korisnicima ili kategorijama korisnika osobnih podataka te da li se radi o dobrovoljnom ili obveznom davanju podataka i o mogućim posljedicama uskrate davanja podataka. U slučaju obveznog davanja osobnih podataka navodi se i zakonska osnova za obradu osobnih podataka.

Prije davanja osobnih podataka na korištenje drugim korisnicima voditelj zbirke osobnih podataka dužan je o tome informirati ispitanika.

Informacije iz stavka 1. i 2. ovoga članka daju se ispitaniku neovisno o tome da li se osobni podaci prikupljaju neposredno od ispitanika ili iz drugih izvora.

Iznimno, informacije iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne moraju se dati ispitaniku ako se za potrebe obrade u statističke svrhe ili u svrhe povijesnog ili znanstvenog istraživanja osobni podaci daju na korištenje ili se prikupljaju iz postojećih zbirki osobnih podataka, ili ako je obrada osobnih podataka izričito određena zakonom.

V. POVJERAVANJE POSLOVA OBRADE OSOBNIH PODATAKA

Članak 10.

Voditelj zbirke osobnih podataka može na temelju ugovora pojedine poslove u svezi obrade osobnih podataka u okvirima svojeg djelokruga povjeriti drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi (u daljnjem tekstu “izvršitelj obrade”).

Poslovi u svezi obrade osobnih podataka mogu se povjeriti samo izvršitelju obrade koji je registriran za obavljanje takve djelatnosti i koji osigurava dovoljna jamstva u pogledu ostvarivanja odgovarajućih mjera zaštite osobnih podataka.

Ugovorom iz stavka 1. ovoga članka uređuju se međusobna prava i obveze voditelja zbirke osobnih podataka i izvršitelja obrade, a osobito se obvezuje izvršitelja obrade:

- da obavlja poslove samo na temelju naloga voditelja zbirke osobnih podataka,

- da ne smije osobne podatke davati na korištenje drugim korisnicima, niti ih smije obrađivati za bilo koju drugu svrhu osim ugovorene,
- da osigura provođenje odgovarajućih tehničkih, organizacijskih i kadrovskih mjera zaštite osobnih podataka sukladno odredbama ovoga Zakona.

VI. DAVANJE PODATAKA KORISNICIMA

Članak 11.

Voditelj zbirke osobnih podataka ovlašten je osobne podatke dati na korištenje drugim korisnicima temeljem pisanog zahtjeva korisnika ako je to potrebno radi obavljanja poslova u okviru zakonom utvrđene djelatnosti korisnika.

Pisani zahtjev mora sadržavati svrhu i pravni temelj za korištenje osobnih podataka, te vrstu osobnih podataka koji se traže.

Zabranjeno je davanje osobnih podataka na korištenje drugim korisnicima za čiju obradu, odnosno korištenje nisu ovlašteni prema odredbama članka 7. i članka 8. stavka 2. ovoga Zakona te ako je svrha za koju se osobni podaci traže na korištenje suprotna odredbi članka 6. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

Osobni podaci obrađeni u znanstveno-istraživačke i statističke svrhe ne smiju omogućiti identifikaciju osobe na koju se osobni podaci odnose.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, voditelj zbirke osobnih podataka vodi posebnu evidenciju o osobnim podacima koji su dani na korištenje, korisniku osobnih podataka i svrsi za koju su osobni podaci dani.

Članak 12.

Osobni podaci mogu se koristiti samo u vremenu koje je nužno za ostvarenje određene svrhe, osim ako posebnim zakonom nije određeno duže razdoblje.

Protekom vremena iz stavka 1. ovoga članka, osobni podaci moraju se brisati, ako se posebnim zakonom što drugo ne odredi.

Odredbe ovoga Zakona o davanju osobnih podataka na korištenje odnose se i na razmjenu osobnih podataka između državnih tijela, osim ako je posebnim zakonom drugačije određeno.

VII. IZNOŠENJE OSOBNIH PODATAKA IZ REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 13.

Zbirke osobnih podataka odnosno osobni podaci sadržani u zbirkama osobnih podataka smiju se iznositi iz Republike Hrvatske u svrhu daljnje obrade samo ako država ili međunarodna

organizacija u koju se osobni podaci iznose ima odgovarajuće uređenu zaštitu osobnih podataka odnosno osiguranu adekvatnu razinu zaštite.

Prije iznošenja osobnih podataka iz Republike Hrvatske, voditelj zbirke osobnih podataka dužan je u slučaju kada postoji osnova za sumnju o postojanju odgovarajuće uređene zaštite osobnih podataka pribaviti mišljenje Agencije za zaštitu osobnih podataka.

VIII. ZBIRKE OSOBNIH PODATAKA, EVIDENCIJE I SREDIŠNJI REGISTAR

Članak 14.

Voditelj zbirke osobnih podataka za svaku zbirku osobnih podataka koju vodi, uspostavlja i vodi evidenciju koja sadrži temeljne informacije o zbirci, a naročito slijedeće:

1. naziv zbirke,
2. naziv odnosno osobno ime voditelja zbirke i njegovo sjedište odnosno adresu,
3. svrhu obrade,
4. pravni temelj uspostave zbirke podataka,
5. kategorije osoba na koje se podaci odnose,
6. vrste podataka sadržanih u zbirci podataka,
7. način prikupljanja i čuvanja podataka,
8. vremensko razdoblje čuvanja i uporabe podataka,
9. osobno ime odnosno naziv korisnika zbirke, njegovu adresu odnosno sjedište,
10. naznaku unošenja odnosno iznošenja podataka iz Republike Hrvatske s naznakom države odnosno međunarodne organizacije i inozemnog korisnika osobnih podataka te svrhe za to unošenje odnosno iznošenje propisano međunarodnim ugovorom, zakonom ili drugim propisom odnosno pisanim pristankom osobe na koju se podaci odnose,
11. naznaku poduzetih mjera zaštite osobnih podataka.

Članak 15.

Način vođenja evidencije iz članka 14. ovoga Zakona i obrazac te evidencije propisuje se uredbom Vlade uz prethodno mišljenje Agencije za zaštitu osobnih podataka.

Članak 16.

Evidencije iz članka 14. ovoga Zakona dostavljaju se Agenciji za zaštitu osobnih podataka i objedinjavaju se u Središnjem registru kojeg vodi Agencija za zaštitu osobnih podataka.

U Središnjem registru ne moraju se objedinjavati evidencije o zbirkama osobnih podataka koje vode nadležna državna tijela u okviru aktivnosti obrade osobnih podataka radi državne sigurnosti, obrane i suzbijanja pojava koje su Strategijom nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske određene kao sigurnosni rizik (korupcija, organizirani kriminal, terorizam).

Članak 17.

Voditelji zbirke osobnih podataka dužni su prije uspostave zbirke osobnih podataka dostaviti Agenciji za zaštitu osobnih podataka obavijest o namjeravanoj uspostavi zbirke osobnih podataka zajedno sa podacima iz članka 14. ovoga Zakona, a također i o svakoj daljnjoj namjeravanoj obradi tih podataka, prije poduzimanja bilo kakvih aktivnosti obrade.

Obveza dostavljanja prethodne obavijesti Agenciji za zaštitu osobnih podataka utvrđena u stavku 1. ovoga članka ne odnosi se na uspostavu zbirke osobnih podataka u slučaju kada poseban zakon određuje svrhu obrade, podatke ili kategorije podataka koji se obrađuju, kategoriju ili kategorije ispitanika, korisnike ili kategorije korisnika kojima će podaci biti otkriveni te vrijeme u kojem će podaci biti pohranjeni.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka Voditelji zbirke osobnih podataka dužni su podatke o uspostavi zbirke osobnih podataka, kao i promjene podataka o zbirci osobnih podataka dostaviti Agenciji za zaštitu osobnih podataka, najkasnije u roku od 15 dana od dana uspostave ili promjene.

Evidencije iz Središnjeg registra dostupne su javnosti.

Agencija za zaštitu osobnih podataka objaviti će u “Narodnim novinama” ili na drugi prikladan način evidencije iz Središnjeg registra.

Članak 18.

Osobni podaci u zbirkama osobnih podataka moraju biti odgovarajuće zaštićeni od slučajne ili namjerne zlouporabe, uništenja, gubitka, neovlaštenih promjena ili dostupa.

Voditelj zbirke osobnih podataka i korisnik dužni su poduzeti tehničke, kadrovske i organizacijske mjere zaštite osobnih podataka, koje su potrebne da bi se osobni podaci zaštitili od slučajnog gubitka ili uništenja i od nedopuštenog pristupa, nedopuštene promjene, nedopuštenog objavljivanja i svake druge zlouporabe, te utvrditi obvezu osoba koje su zaposlene u obradi podataka, na čuvanje tajnosti podataka.

IX. PRAVA ISPITANIKA I ZAŠTITA PRAVA

Članak 19.

Voditelj zbirke osobnih podataka dužan je najkasnije u roku od 30 dana od podnošenja zahtjeva, svakom ispitaniku na njegov zahtjev odnosno njegovih zakonskih zastupnika ili punomoćnika:

1. dostaviti potvrdu o tome da li se osobni podaci koji se odnose na njega obrađuju ili ne,
2. dati obavijest u razumljivom obliku, o podacima koji se odnose na njega čija je obrada u tijeku te o izvoru tih podataka,

3. omogućiti uvid u evidenciju zbirke osobnih podataka te uvid u osobne podatke sadržane u zbirci osobnih podataka koji se odnose na njega, te njihovo prepisivanje,
4. dostaviti izvatke, potvrde ili ispile osobnih podataka sadržanih u zbirci osobnih podataka koji se na njega odnose, a koji moraju sadržavati i naznaku svrhe i pravnog temelja prikupljanja, obrade i korištenja tih podataka,
5. dostaviti ispis podataka o tome tko je i za koje svrhe i po kojem pravnom temelju dobio na korištenje osobne podatke koji se odnose na njega,
6. dati obavijest o logici bilo koje automatske obrade podataka koja se na njega odnosi.

Članak 20.

Voditelj zbirke osobnih podataka dužan je na zahtjev ispitanika odnosno, njegovih zakonskih zastupnika ili punomoćnika dopuniti, izmijeniti ili brisati osobne podatke ako su podaci nepotpuni, netočni ili neažurni, te ako njihova obrada nije u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Neovisno o zahtjevu ispitanika, u slučaju ako voditelj zbirke osobnih podataka utvrdi da su osobni podaci nepotpuni, netočni ili neažurni dužan ih je sam dopuniti ili izmijeniti.

O izvršenoj dopuni, izmjeni ili brisanju osobnih podataka voditelj zbirke osobnih podataka dužan je najkasnije u roku 30 dana izvijestiti osobu na koju se osobni podaci odnose i korisnike osobnih podataka.

Članak 21.

Ispitanik ima pravo usprotiviti se obradi osobnih podataka u svrhe marketinga i u tom se slučaju osobni podaci koji se na njega odnose ne smiju obrađivati u tu svrhu.

Voditelj zbirke osobnih podataka dužan je ispitanika unaprijed obavijestiti o namjeravanoj obradi osobnih podataka u svrhe marketinga i o pravu da se takvoj obradi usprotivi.

Članak 22.

Troškove iz članka 19., 20. i 21. ovoga Zakona snosi voditelj zbirke osobnih podataka, ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Članak 23.

Obveze i prava utvrđena odredbama članka 9. i članka 19. ovoga Zakona mogu se ograničiti na način i pod uvjetima utvrđenim posebnim zakonima ako je to potrebno radi zaštite sigurnosti države; obrane; javne sigurnosti; radi prevencije, istrage, otkrivanja i gonjenja

počinitelja kaznenih djela ili povreda etičkih pravila za određene profesije; radi zaštite važnog gospodarskog ili financijskog interesa države, kulturnih dobara te radi zaštite ispitanika ili prava i sloboda drugih, u opsegu koji je nužan za ostvarivanje svrhe radi koje je ograničenje određeno.

Obveze i prava utvrđena odredbama članaka 19. i 20. ovoga Zakona mogu se ograničiti posebnim zakonima ako se osobni podaci obrađuju isključivo u svrhu znanstvenog istraživanja ili ako su prikupljeni isključivo u svrhu utvrđivanja statistike i pohranjeni na duže razdoblje isključivo za statističku uporabu.

Članak 24.

Svatko tko smatra da mu je povrijeđeno neko pravo zajamčeno ovim Zakonom može podnijeti zahtjev za utvrđivanje povrede prava Agenciji za zaštitu osobnih podataka.

O povredi prava Agencija za zaštitu osobnih podataka odlučuje rješenjem.

Rješenje Agencije za zaštitu osobnih podataka je upravni akt.

Protiv rješenja Agencije za zaštitu osobnih podataka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 25.

Agencija za zaštitu osobnih podataka može na traženje osobe koja je podnijela zahtjev za utvrđivanje povrede prava, privremeno rješenjem zabraniti obradu podataka na koje se zahtjev odnosi do pravomoćnog okončanja postupka.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 26.

Za štetu koja je ispitaniku nastala zbog obrade osobnih podataka protivno odredbama ovoga Zakona, odgovara voditelj zbirke osobnih podataka sukladno općim propisima o naknadi štete.

Pravo na naknadu štete od voditelja zbirke osobnih podataka ispitanik može tražiti i u slučaju neovlaštenog korištenja odnosno neovlaštenog davanja na korištenje njegovih osobnih podataka drugim korisnicima ili fizičkim i pravnim osobama.

Pravo na naknadu štete iz stavka 1. i 2. ovoga članka ostvaruje se pred sudom opće nadležnosti.

X. NADZOR NAD OBRADOM OSOBNIH PODATAKA

Članak 27.

Za obavljanje nadzora nad obradom osobnih podataka ovim Zakonom osniva se Agencija za zaštitu osobnih podataka.

Agencija ima svojstvo pravne osobe.

Sjedište Agencije je u Zagrebu.

Članak 28.

U obavljanju poslova utvrđenih ovim Zakonom, Agencija je samostalna i odgovara Hrvatskom saboru.

Sredstva za rad Agencije osiguravaju se u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

Ustrojstvo i način rada Agencije uređuje se Statutom Agencije kojeg potvrđuje Hrvatski sabor.

Članak 29.

Radom Agencije rukovodi ravnatelj kojeg na prijedlog Vlade Republike Hrvatske imenuje i razrješava Hrvatski sabor.

Ravnatelj Agencije ima zamjenika.

Zamjenika ravnatelja imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

Ravnatelj Agencije i zamjenik ravnatelja obavljaju poslove u Agenciji profesionalno.

Za ravnatelja Agencije i zamjenika ravnatelja može biti imenovan hrvatski državljanin visoke stručne spreme, sa najmanje 10 godina radnog iskustva.

Ravnatelj Agencije i zamjenik ravnatelja imenuju se na četiri godine i mogu biti ponovno imenovani.

Na ravnatelja Agencije i zamjenika ravnatelja odnose se odredbe Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika.

Plaća ravnatelja Agencije i zamjenika ravnatelja određuje se kao za ravnatelja državne upravne organizacije i zamjenika ravnatelja državne upravne organizacije.

Članak 30.

Agencija ima svoju stručnu službu.

Na zaposlene u stručnoj službi Agencije primjenjuju se opći propisi o radu.

Članak 31.

Agencija je dužna podnijeti izvješće o svom radu Hrvatskom saboru na njegov zahtjev, a najmanje jednom godišnje.

U izvješću Agencija objavljuje cjelovitu analizu stanja u području zaštite osobnih podataka te postupaka pokrenutih na temelju odredaba ovoga Zakona i naloženih mjera te podataka o stupnju poštivanja prava građana u obradi osobnih podataka.

Članak 32.

Agencija obavlja slijedeće poslove kao javne ovlasti:

- nadzire provođenje zaštite osobnih podataka,
- ukazuje na uočene zloupotrebe prikupljanja osobnih podataka,
- sastavlja listu država i međunarodnih organizacija koje imaju odgovarajuće uređenu zaštitu osobnih podataka,
- rješava povodom zahtjeva za utvrđivanje povrede prava zajamčenih ovim Zakonom,
- vodi središnji registar.

Pojedina važnija rješenja Agencija može objaviti u Narodnim novinama.

Agencija nadzire provođenje zaštite osobnih podataka na zahtjev ispitanika, na prijedlog treće strane ili po službenoj dužnosti.

Agencija je dužna razmotriti sve zahtjeve koji se odnose na utvrđivanje povrede prava u obradi osobnih podataka i izvijestiti podnosioca zahtjeva o poduzetim mjerama.

Agencija ima pravo pristupa osobnim podacima sadržanim u zbirkama osobnih podataka, neovisno da li su evidencije o tim zbirkama objedinjene u središnji registar ili ne, ima pravo pristupa spisima i drugoj dokumentaciji koja se odnosi na obradu osobnih podataka kao i sredstvima elektronske obrade te pravo prikupljati sve informacije potrebne za izvršavanje njegovih nadzornih dužnosti, bez obzira na stupanj njihove tajnosti.

Voditelj zbirke osobnih podataka, korisnik ili izvršitelj obrade dužni su omogućiti Agenciji pristup spisima i drugoj dokumentaciji kao i sredstvima elektronske obrade te na pisani zahtjev Agencije dostaviti tražene spise i drugu dokumentaciju.

Članak 33.

Osim poslova iz članka 32. ovoga Zakona, Agencija obavlja i slijedeće poslove:

- prati uređenje zaštite osobnih podataka u drugim zemljama i surađuje s tijelima nadležnim za nadzor nad zaštitom osobnih podataka u drugim zemljama,
- nadzire iznošenje osobnih podataka iz Republike Hrvatske,
- izrađuje metodološke preporuke za unapređenje zaštite osobnih podataka i dostavlja ih voditeljima zbirke osobnih podataka,
- daje savjete u svezi uspostave novih zbirke osobnih podataka, osobito u slučaju uvođenja nove informacijske tehnologije,

- daje mišljenja, u slučaju sumnje, da li se pojedini skup osobnih podataka smatra zbirkom osobnih podataka u smislu ovoga Zakona,
- prati primjenu organizacijskih i tehničkih mjera za zaštitu podataka, te predlaže poboljšanje tih mjera,
- daje prijedloge i preporuke za unapređenje zaštite osobnih podataka,
- surađuje s nadležnim državnim tijelima u izradi prijedloga propisa koji se odnose na zaštitu osobnih podataka,
- po primitku obavijesti voditelja zbirke osobnih podataka daje prethodno mišljenje o tome da li određeni načini obrade osobnih podataka predstavljaju specifične rizike za prava i slobode ispitanika. U slučaju sumnje o postojanju specifičnih rizika voditelj zbirke osobnih podataka mora zatražiti mišljenje Agencije,
- te obavlja i druge poslove određene zakonom.

Članak 34.

Ukoliko prilikom obavljanja nadzora utvrdi da su povrijeđene odredbe zakona kojima se uređuje obrada osobnih podataka, Agencija ima pravo upozoriti ili opomenuti voditelja zbirke osobnih podataka na nezakonitosti u obradi osobnih podataka te rješenjem:

- narediti da se nepravilnosti uklone u određenom roku,
- privremeno zabraniti prikupljanje, obradu i korištenje osobnih podataka koji se prikupljaju, obrađuju ili koriste suprotno odredbama zakona,
- narediti brisanje osobnih podataka prikupljenih bez pravne osnove,
- zabraniti iznošenje osobnih podataka iz Republike Hrvatske ili davanje na korištenje osobnih podataka drugim korisnicima ako se osobni podaci iznose iz Republike Hrvatske ili se daju na korištenje drugim korisnicima suprotno odredbama ovoga Zakona,
- zabraniti povjeravanje poslova prikupljanja i obrade osobnih podataka izvršiteljima obrade ako izvršitelj obrade ne ispunjava uvjete u pogledu zaštite osobnih podataka, ili je povjeravanje navedenih poslova provedeno suprotno odredbama ovoga Zakona,

Protiv rješenja Agencije iz prethodnog stavka nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Osim mjera iz stavka 1. ovoga članka, Agencija može predložiti pokretanje postupka kaznene ili prekršajne odgovornosti pred nadležnim tijelom.

Članak 35.

Ravnatelj Agencije, zamjenik ravnatelja te zaposlenici stručne službe Agencije dužni su kao profesionalnu tajnu, odnosno kao drugu odgovarajuću vrstu tajne sukladno zakonu kojim se uređuje tajnost podataka, čuvati sve osobne i druge povjerljive podatke koje saznaju u obavljanju svojih dužnosti.

Obveza iz stavka 1. ovoga članka traje i po prestanku obnašanja dužnosti ravnatelja Agencije i zamjenika ravnatelja, odnosno po prestanku radnog odnosa u stručnoj službi Agencije.

XI. KAZNENE ODREDBE

Članak 36.

Novčanom kaznom od 20.000 do 40.000 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. izvršitelj obrade koji prekorači granice svojih ovlasti ili osobne podatke prikuplja i obrađuje za drugu namjenu osim ugovorene ili ih daje na korištenje drugim korisnicima ili ne osigura provođenje ugovorenih mjera zaštite osobnih podataka (članak 10. stavak 3);

2. voditelj zbirke osobnih podataka koji ne uspostavi evidenciju koja sadrži temeljne informacije o zbirci osobnih podataka ili evidenciju vodi nepotpuno (članak 14.);

3. voditelj zbirke osobnih podataka ili korisnik koji nije osigurao odgovarajuću zaštitu osobnih podataka (članak 18.);

4. voditelj zbirke osobnih podataka, korisnik ili izvršitelj obrade koji onemogućiti Agenciju u obavljanju radnji iz članka 32. stavka 5. i 6. ovoga Zakona;

5. voditelj zbirke osobnih podataka ili izvršitelj obrade koji ne postupi po naredbi ili zabrani Agencije (članak 34. stavak 1.);

6. Ravnatelj Agencije, zamjenik ravnatelja te zaposlenici stručne službe Agencije koji otkriju povjerljive podatke koje saznaju u obavljanju svojih dužnosti (članak 35.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 10.000 do 20.000 kuna.

XII. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 37.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti Hrvatskom saboru prijedlog za imenovanje ravnatelja Agencije i zamjenika ravnatelja.

Agencije je dužna u roku od 30 dana od dana imenovanja ravnatelja Agencije, donijeti Statut i dostaviti ga na potvrdu Hrvatskom saboru.

Članak 38.

Vlada Republike Hrvatske donijeti će uredbe iz članka 8. stavka 4, i članka 15. ovoga Zakona u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 39.

Zbirke osobnih podataka i evidencije ustrojene do stupanja na snagu ovoga Zakona uskladit će se s njegovim odredbama u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Voditelji zbirki osobnih podataka dužni su evidencije iz članka 14. ovoga Zakona dostaviti Agenciji, u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 40.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u «Narodnim novinama».

O B R A Z L O Ž E N J E

KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona nalazi se odredbi članka 37. stavka 1. i 2., a u svezi sa stavkom 3. Ustava Republike Hrvatske, kojom je propisano da se svakom jamči sigurnost i tajnost osobnih podataka, da se bez privole ispitanika osobni podaci mogu prikupljati, obrađivati i koristiti samo uz uvjete određene zakonom, da se zaštita podataka i nadzor nad djelovanjem informatičkih sustava u državi uređuje zakonom te da je zabranjena uporaba osobnih podataka suprotna utvrđenoj svrsi njihova prikupljanja.

Ovim Zakonom uređuju se pitanja iz oblasti sloboda i prava čovjeka i građanina, koja se odnose na zaštitu privatnosti pojedinca u okviru obrade osobnih podataka.

Zaštita privatnosti pojedinca u Republici Hrvatskoj samo je djelomično, u jednom uskom segmentu, uređena u pojedinim upravnim područjima posebnim zakonima kojima se osigurava tajnost pojedinih osobnih podataka kroz institute profesionalne, poslovne, odnosno službene tajne. Primjerice, Zakonom o odvjetništvu ("Narodne novine" broj 9/94.) uređuje se pitanje odvjetničke tajne, Zakonom o bankama ("Narodne novine" broj 84/02.) uređeno je pitanje bankarske tajne, Zakonom o državnoj statistici ("Narodne novine" broj 52/94.) uređeno je pitanje zaštite, uporabe i davanja statističkih podataka na korištenje, kroz institut službene tajne, Zakonom o zdravstvenoj zaštiti određeni se podaci štite kao profesionalna tajna. Za razliku od spomenutih zakona, nešto je šire uređena zaštita podataka i privatnosti zaposlenika, Zakonom o radu ("Narodne novine" broj 38/95, 54/95, 65/95, 17/01. i 82/01.). Također se Kaznenim zakonom ("Narodne novine" broj 110/97, 27/98, 50/00, 129/00 i 51/01.), utvrđuje da je nedozvoljena uporaba osobnih podataka kazneno djelo, za koje se zaprečuju novčana kazna odnosno kazna zatvora.

Međutim, rješavanje pitanja zaštite privatnosti pojedinca o kojem govore osobni podaci, samo kroz institute profesionalne, poslovne i službene tajne, nije dostatno za sveobuhvatnu zaštitu osobnosti (privatnosti), koja uključuje i niz drugih, do sada nezaštićenih područja u okviru obrade osobnih podataka koja neposredno utječu na zaštitu privatnosti, a koja je potrebno urediti zakonom.

Naime, problem zaštite osobnih podataka odnosno privatnosti pojedinca o kojem govore osobni podaci prvenstveno izvire iz prikupljanja, obrade i korištenja osobnih podataka koji se odnose na identificirane fizičke osobe ili osobe čiji se identitet lako može utvrditi na osnovu raspoloživih podataka. Uporaba informacijskih tehnologija samo pojačava taj problem, jer računalom vođene zbirke podataka omogućuju združivanje pojedinačnih osobnih podataka na jednom mjestu, udruženu obradu osobnih podataka, višedimenzionalno povezivanje evidencija koje se nalaze pri različitim državnim tijelima i drugim subjektima koji u svezi sa svojom djelatnošću prikupljaju i dalje obrađuju osobne podatke.

S gledišta prava na informacijsku osobnost i zaštitu te osobnosti potrebno je utvrditi uvjete prikupljanja, obrade i prijenosa podataka te posebno uvjete za njihovo korištenje. Ako samo prikupljanje podataka nije pravno utemeljeno, te ako su u tom postupku prikupljeni pogrešni, netočni, opsegom prekomjerni, nepotpuni ili neažurni podaci o određenoj osobi i kao takvi obrađeni rezultat će biti sadržaj podataka i oblikovanje informacije koje kakvoćom i sadržajem ne odgovaraju stvarnim osobinama osobe o kojoj se radi. Ukoliko se takvi podaci koriste, odnosno ukoliko se temeljem njih odlučuje o pravima, obvezama ili interesima određene fizičke osobe, ona će trpjeti štete.

Zaštita osobnih podataka odnosi se na zaštitu privatnosti fizičke osobe u smislu njezina prava na informacijsku osobnost i u prvom je redu pravno pitanje, a zatim kao zaštita podataka razumijeva i ustrojstvene i tehničke uvjete za tu zaštitu. Objekt zaštite podataka je računalna i druga oprema i prostori u kojima se oprema nalazi, same zbirke podataka, postupci obrade i komunikacijska sredstva za prijenos podataka koji se štite odgovarajućim tehničkim sredstvima i ustrojstvenim postupcima i mjerama.

Uređenje zaštite osobnih podataka odnosno privatnosti pojedinca u okviru obrade osobnih podataka pokreće i pitanje uključivanja u europske integracijske procese. Stoga je pri pravnom uređenju zaštite osobnih podataka, odnosno zaštite privatnosti pojedinca o kojem govore osobni podaci, potrebno poštovati načela koja su prihvaćena u okviru međunarodnih institucija, a koja načela su u svoja zakonodavstva uključile države koje imaju uređenu zaštitu osobnih podataka.

Konvencija Vijeća Europe o zaštiti pojedinaca glede automatske obrade osobnih podataka iz 1981. godine (Convention for the protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data, Council of Europe, Strasbourg 1981.) jedan je od osnovnih dokumenata koji daje polazne osnove za uređenje zaštite osobnih podataka, a predstavlja normativni obrazac za zaštitu osobnih podataka u zemljama članicama Vijeća Europe. Temeljem Konvencije Vijeća Europe od 1981. izrađena je Direktiva Vijeća EZ-a o zaštiti pojedinca u pogledu obrade osobnih podataka i slobodnom protoku takovih podataka (Council Directive on Protection of Individuals with regard to the Processing of Personal Data and on the Free Movement of such Data, European Community, 1995.). Ovaj dokument na jednom mjestu objedinjuje dosadašnju teorijsku i iskustvenu osnovicu zaštite osobnih podataka te predstavlja normativni obrazac za zaštitu osobnih podataka u zemljama članicama EZ-a.

Oba dokumenta sadrže istovjetna načela za zaštitu osobnih podataka - zakonitosti, točnosti, svrhovitosti, osobnog pristupa podacima, onemogućavanja diskriminacije, sigurnosti, postojanja izuzeća, pravno utemeljene međunarodne razmjene osobnih podataka i opće primjene zaštite.

Stoga je temeljna svrha ovoga Zakona urediti zaštitu osobnih podataka (odnosno zaštitu privatnosti osobe o kojoj govore osobni podaci) u Republici Hrvatskoj i u tom okviru ustanoviti prava, načela, postupke i uvjete kojima će se spriječiti nezakonito zadiranje u cjelovitost osobnosti (privatnosti) u poslovima prikupljanja, korištenja, čuvanja i daljnje obrade osobnih podataka.

II. PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU ZAKONOM

Na području prikupljanja, obrade i korištenja osobnih podataka, ovim Zakonom se predviđa, sukladno ustavnom određenju o zabrani uporabe osobnih podataka suprotno utvrđenoj svrsi njihovoga prikupljanja, prvenstveno urediti pitanje u koje je svrhe uopće dopušteno prikupljati, obrađivati i koristiti osobne podatke, tko i pod kojim uvjetima može prikupljati osobne podatke i u kojem opsegu te na koji se način, odnosno od koga, smiju prikupljati osobni podaci koji govore o osobinama, stanju i prilikama pojedine osobe.

Daljnje pitanje koje je potrebno urediti zakonom odnosi se na područje korištenja i davanja na korištenje osobnih podataka, koja također ne smije prelaziti zakonom utvrđenu svrhu, a pri čemu valja osigurati interes pojedine osobe na zaštitu privatnosti i s druge strane omogućiti opći interes slobodnog protoka podataka i informacija.

Posebno se uređuje pitanje obrade posebnih kategorija podataka, kao što su podaci koji se odnose na rasno ili etničko podrijetlo, politička i vjerska uvjerenja, koji se tiču zdravlja, spolnog života i sl. koji se zbog osjetljivosti prirode tih podataka mogu obrađivati samo iznimno u slučajevima određenim zakonom, pri čemu je potrebno osigurati i posebne mjere zaštite takvih podataka.

Uporaba informacijskih tehnologija omogućuju povezivanje evidencija koje se nalaze pri različitim državnim tijelima i drugim subjektima koji u svezi sa svojom djelatnošću prikupljaju i dalje obrađuju i koriste osobne podatke. Stoga je za zaštitu osobnih podataka važno urediti i pitanje čuvanja osobnih podataka, a koje razumijeva provedbu odgovarajućih organizacijskih, kadrovskih i tehničkih mjera zaštite od strane voditelja zbirke osobnih podataka i korisnika, kako bi se osobni podaci sadržani u zbirkama podataka, odgovarajuće zaštitili od slučajne ili namjerne zlouporabe, uništenja, gubitka, neovlaštenih promjena ili dostupa.

Zaštita privatnosti pojedinca u okviru obrade osobnih podataka također uključuje i pravo osobe da bude informirana o tome da li se osobni podaci koji se na nju odnose obrađuju ili ne te uključuje obvezu voditelja zbirke osobnih podataka da izvijesti pojedinca o obradi osobnih podataka (o identitetu voditelja, o svrsi obrade, o korisnicima osobnih podataka, o kategorijama osobnih podataka koji se prikupljaju) i o njegovim pravima u okviru te obrade.

Zakonom se uređuje pravo osoba na obaviještenost o postojanju registara zbirke osobnih podataka, pravo uvida u vlastite osobne podatke sadržane u zbirkama osobnih podataka, pravo na traženje dopune nepotpunih, izmjenu netočnih i brisanje nepotrebnih odnosno prekomjerno priključenih osobnih podataka, pravo suprotstavljanja obradi osobnih podataka u svrhe marketinga kao i pravnu zaštitu u slučaju povrede osobnosti ili pogrešne i neovlaštene uporabe osobnih podataka.

Radi učinkovite zaštite osobnih podataka zakonom je također potrebno urediti i pitanje nadzora nad djelovanjem sustava koji obrađuju osobne podatke. Budući osobne podatke u najvećoj mjeri temeljem posebnih propisa obrađuju državna tijela, predviđa se ustrojavanje neovisnog i samostalnog tijela, koje će provoditi nadzor nad djelovanjem sustava obrade osobnih podataka u Republici Hrvatskoj i nadzirati provođenje zaštite osobnih podataka.

III. OBJAŠNJENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članke 1.-4. (Temeljne odredbe)

U temeljnim odredbama određuju se načelno temeljne postavke ovog Zakona i utemeljuju se i definiraju osnovni pojmovi zaštite osobnih podataka.

Uz članke 5.-7. (Obrada osobnih podataka)

Ovim odredbama utvrđuju se opća pravila o zakonitosti obrade osobnih podataka. Utvrđuje se u koju se svrhu i u kojem opsegu, te pod kojim se uvjetima osobni podaci smiju prikupljati i dalje obrađivati.

Uz članak 8. (Obrada posebne kategorije osobnih podataka)

Ovom odredbom utvrđuju se posebne kategorije osobnih podataka, koji se izuzimaju od obrade osim u određenim, zakonom utvrđenim slučajevima i utvrđuju se posebne mjere zaštite tih podataka.

Uz članak 9. (Obveza voditelja na informiranje ispitanika)

Ovom odredbom utvrđuje se obveza voditelja zbirke osobnih podataka na davanje informacija ispitaniku u svezi prikupljanja osobnih podataka koji se odnose na njega.

Uz članak 10. (Povjeravanje poslova obrade)

Ovom odredbom utvrđuju se uvjeti i način povjeravanja pojedinih poslova obrade osobnih podataka izvršiteljima obrade.

Uz članke 11. i 12. (Davanje podataka korisnicima)

Ovim odredbama utvrđuju se uvjeti i način davanja osobnih podataka na korištenje drugim korisnicima, vrijeme korištenja osobnih podataka te njihovo brisanje.

Uz članak 13. (Iznošenje osobnih podataka iz Republike Hrvatske)

Ovom odredbom uređuje se mogućnost i uvjeti iznošenja osobnih podataka iz Republike Hrvatske.

Uz članke 14.-18. (Zbirke osobnih podataka, evidencije i središnji registar)

Ovim odredbama uređuje se pitanje vođenja zbirke osobnih podataka, uspostava evidencije koja sadrži temeljne informacije o zbirci osobnih podataka i sadržaj evidencije, uspostava središnjeg registra zbirke osobnih podataka i tijela nadležna za njihovo vođenje.

Uređuje se i pitanje organizacijskih, kadrovskih i tehničkih mjera zaštite osobnih podataka od strane voditelja zbirke osobnih podataka, a radi zaštite osobnih podataka od zlorabe, uništenja, gubitka, neovlaštenih promjena ili dostupa tim podacima.

Uz članke 19.-26. (Prava ispitanika i zaštita prava)

Ovim odredbama utvrđuju se prava ispitanika u okviru obrade osobnih podataka, uređuju se slučajevi ograničenja prava ispitanika, uređuje se pitanje zaštite prava koje se ostvaruje u postupku pred Agencijom za zaštitu osobnih podataka, te pitanje odgovornosti za štetu koja je ispitaniku nastala zbog obrade osobnih podataka protivno zakonu.

Uz članke 27.-35. (Nadzor nad obradom osobnih podataka)

Ovim odredbama utvrđuje se ustrojavanje Agencije za zaštitu osobnih podataka radi provedbe nadzora nad obradom osobnih podataka te se utvrđuju poslovi, prava i obveze Agencije.

Uz članak 36. (Kaznene odredbe)

Ovom odredbom utvrđuju se povrede koje predstavljaju prekršaje i određuju se novčane kazne za te prekršaje.

Uz članke 37.-40. (Prijelazne i zaključne odredbe)

U ovim odredbama utvrđuje se stupanje na snagu ovoga Zakona te usklađivanje s njegovim odredbama nakon njegovog stupanja na snagu te rok imenovanja ravnatelja agencije i zamjenika ravnatelja.

IV. PODACI O FINANCIJSKIM SREDSTVIMA POTREBNIM ZA PROVOĐENJE ZAKONA TE O NAČINU OSIGURANJA TIH SREDSTAVA

Provedba ovog Zakona zahtijeva usklađivanje postojećeg stanja s odredbama ovoga Zakona te izradu projekata i programske opreme za vođenje zbirke i evidencija zbirke osobnih podataka pojedinih voditelja zbirke osobnih podataka, prije svega u državnoj upravi, pravosuđu i javnim djelatnostima.

Aktivnosti usklađivanja postojećeg stanja zaštite zbirke osobnih podataka neće načelno zahtijevati posebna dodatna financijska sredstva, jer je to dio aktivnosti vođenja informacijskih sustava i pokriva se sredstvima za redovitu djelatnost pojedinih subjekata.

Poslovi uspostave i vođenja evidencija zbirke podataka neće načelno zahtijevati dodatnu opremu, prostor i nove djelatnike, jer se u pravilu mogu obaviti postojećom opremom, prostorom i djelatnicima svakog voditelja zbirke osobnih podataka.

Izrada projekata i standardizirane programske opreme za vođenje evidencija zbirke osobnih podataka te njihovo ustanovljenje zahtijevat će određena dodatna sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske, a sredstva bi načelno trebala osigurati kao posebni projekt u Državnom proračunu Republike Hrvatske. Programska oprema bila bi predvidivo jedinstvena i na raspoložbi svakom voditelju zbirke osobnih podataka u državnim tijelima i javnim djelatnostima.

Poslovi uspostave središnjeg registra zbirke osobnih podataka kojeg uspostavlja i vodi Agencija za zaštitu osobnih podataka koja se osniva ovim Zakonom, zahtijevati će dodatnu opremu, prostor i djelatnike te određena dodatna sredstva iz Državnog proračuna.

Procjenjuje se da je za početak rada Agencije za zaštitu osobnih podataka potrebno osigurati cca jedan milijun kuna u Državnom proračunu.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA IZ II ČITANJA

Razlike između rješenja koja se predlaže u odnosu na rješenja iz Konačnog prijedloga zakona iz II čitanja su slijedeće:

U članku 1. u stavku 1. umjesto «nadzora nad sustavom obrade osobnih podataka» predlaže se utvrditi «nadzor nad prikupljanjem, obradom i korištenjem osobnih podataka», a sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora.

Odredba stavka 2. u članku 1. terminološki se usklađuje sa pojmovima iz Ustava Republike Hrvatske koji govore o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, a stavak 3. je doraden sukladno odredbama članka 3. i 14. Ustava kojima se kao najviše vrednote ustavnog poretka jamče prava i slobode neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama, a sukladno primjedbama Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora

U članku 2. u točki 3. u dijelu odredbe kojim se utvrđivalo da je zbirka osobnih podataka svaki strukturirani skup osobnih podataka, brisana je riječ «strukturirani», a sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da je za zbirnu imenicu «zbirka» nepotrebno navoditi da je to «strukturirani skup podataka». U članku 2. u točki 6. u dijelu odredbe koji je glasio: «privola ispitanika je slobodno dano, upućeno i izričito očitavanje volje» brisana je riječ «upućeno», a sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da nije razvidno o kakvom se «upućenom» očitovanju volje radi.

Odredba članka 5. je dopunjena na način da se osobnih podaci, osim uz uvjete iz ovoga Zakona, smiju obrađivati i uz uvjete određene posebnim zakonima, a sukladno iznesenom mišljenju Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da je upitno što je s drugim propisima na temelju kojih se prikupljaju, obrađuju i koriste osobnih podaci, te propisuje svrha i način.

U članku 6. brisan je stavak 1. kojim se određivalo da obrada osobnih podataka mora biti zakonita, a u stavku 2. jasnije je izraženo da se osobni podaci mogu prikupljati u svrhu sa kojom je ispitanik upoznat, koja je izričito navedena i u skladu sa zakonom, a sukladno iznesenom mišljenju Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da nije razvidno koje su to «poznate» i «izričite» svrhe.

U članku 7. u stavku 3. u točki a. (sada podstavku 1.) uređen je izričaj, brisana je točka b. kojom se utvrđivalo da se bez privole ispitanika osobni podaci smiju obrađivati «ako je obrada podataka nužna za ostvarenje svrhe ugovora u kojem je jedna od ugovornih strana ispitanik ili ako su ti podaci prikupljeni na zahtjev ispitanika, prije pristupanju samom ugovoru», a sukladno

mišljenju Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da nije razvidno o kakvom se «pristupanju ugovoru» radi; točka c. (sada podstavak 2.) je izmijenjena na način da se umjesto «zaštite vitalnih interesa» utvrđuje zaštita života i tjelesnog integriteta ispitanika u slučaju kada ispitanik fizički ili pravno nije u mogućnosti dati svoj pristanak, a temeljem izraženog mišljenja Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da nije razvidno o kakvim se «vitalnim interesima» radi; točka d. (sada podstavak 3.) izmijenjena je sukladno mišljenju Odbora za zakonodavstvo kojim se izražava da je upitno mogu li se uopće prikupljati i obrađivati osobni podaci radi zaštite javnog interesa uz prethodnu suglasnost Vijeća, jer bi to trebalo biti utvrđeno propisom kao i prikupljanje i obrada na temelju javnih ovlasti; točka d. je brisano sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo da se sukladno Ustavu samo zakonom mogu ograničiti prava i temeljne slobode, a ne diskrecijski procjenjivati «pretežu li interesi temeljnih prava i sloboda ispitanika»; dodan je novi podstavak 4. kojim se predlaže utvrditi da se osobni podaci bez privole ispitanika mogu prikupljati i u slučaju «ako je ispitanik sam objavio te podatke».

Odredba članka 8. uređena je na način da se ne ponavljaju rješenja iz članka 7. koja su identična, brisan je podstavak 4. u stavku 2. kojim se propisivalo da se iznimno podaci mogu obrađivati »ako je obrada potrebna radi izvršavanja obveza ili prava voditelja zbirke osobnih podataka iz područja radnog prava u onoj mjeri u kojoj je ovlašten posebnim zakonom«, obzirom da se radi o izvršenju zakonskih obveza voditelja zbirke osobnih podataka, a što je već predviđeno u članku 7. stavku 3. podstavku 1. koji se primjenjuje i na posebne kategorije osobnih podataka iz članka 8.; izmijenjen je podstavak 6. (sada podstavak 2.)na način da su riječi «u okviru zakonitih aktivnosti ustanove», zamijenjene riječima: «u okviru djelatnosti ustanove», a brisan je dio odredbe kojim je bilo utvrđeno da se osobni podaci mogu prikupljati ako se obrada, osim na njihove članove, odnosi i na «osobne koje s njima imaju redovni kontakt u svezi s njihovim ciljevima», a sukladno iznesenom mišljenju Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora.

U članku 8. stavku 5. (sada stavku 4.) nomotehnički se uređuje tekst te se riječi «iz stavka 1. ovoga članka» zamjenjuju riječima «iz stavka 2. ovoga članka», a sukladno amandmanu zastupnika Nenada Stazića.

Dosadašnji članci 9. i 10. spojeni su u jedan članak (novi članak 9), kojim se uređuju pitanja informiranja ispitanika u slučaju prikupljanja osobnih podataka neposredno od ispitanika ili iz drugih izvora te se predlaže utvrditi da se ispitaniku, osim informacija o identitetu voditelja zbirke osobnih podataka i svrsi obrade, obavezno dostavljaju i informacije o korisnicima ili kategorijama korisnika osobnih podataka te da li se radi o obveznom ili dobrovoljnom davanju podataka i o mogućim posljedicama uskrate davanja podataka te se u slučaju obveznog davanja podataka navodi i zakonska osnova za obradu osobnih podataka. Dužnost informiranja ispitanika o davanju podataka na korištenje drugim korisnicima predlaže se utvrditi prije davanja osobnih podataka na korištenje. Brisane su odredbe kojima se utvrđivalo daljnje davanje informacije «imajući u vidu specifične okolnosti u kojima se podaci prikupljaju da bi se jamčila pravična obrada u pogledu ispitanika», odnosno isključenje dužnosti davanja informacija «ako se to pokaže nemogućim ili uključuje nerazmjerne napore». Odredba je uređena sukladno izraženom mišljenju Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora.

U članku 14. u stavku 2. (sada članak 13.) u dijelu rečenice koji glasi: «kada postoji razumna osnova za sumnju» brisana je riječ «razumna» a sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da nije razvidno što se ima smatrati «razumnom osnovom za sumnju».

U članku 18. (sada članak 17.) izmijenjen je stavak 5. te se za razliku od dosadašnjeg rješenja kojim se predlagalo da Vijeće za zaštitu osobnih podataka može objaviti u «Narodnim novinama» ili na drugi način važnije evidencije iz Središnjeg registra, ovim Konačnim prijedlogom zakona predlaže se: «Agencija za zaštitu osobnih podataka objaviti će u «Narodnim novinama» ili na drugi prikladan način evidencije iz središnjeg registra.», a sukladno mišljenju Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da se preispitaju rješenja iz stavka 4. i 5. glede određenja da su sve evidencije dostupne javnosti, a ako se ostaje pri takovu rješenju upitno je što se podrazumijeva pod pojmom javnosti, pogotovo je tada nepotrebno «samo važnija», po izboru Vijeća, objavljivati u «Narodnim novinama» ili «na drugi prikladan način».

Odredba članka 19. stavka 2. (sada članak 18. stavak 2.) dopunjuje se na način da se obveza poduzimanja mjera zaštite osobnih podataka utvrđuje i za korisnika, a sukladno amandmanu zastupnika Nenada Stazića.

Odredba članka 20. stavka 1. (sada članak 19. stavak 1.) izmijenjena je na način da se riječi: «u razumnim vremenskim razmacima i bez pretjeranog kašnjenja» zamjenjuju riječima: «najkasnije u roku 30 dana od podnošenja zahtjeva», a sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da je potrebno doraditi odredbu kako bi se izostavila neodređena i neodrediva rješenja.

Članak 24. je brisan, a sukladno izraženom mišljenju Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da je neprihvatljiv izričaj glede dopuštenosti »odluke koja proizvodi pravni učinak na ispitanika ili bitno utječe na njega a namijenjena je procjeni određenih osobnih aspekata», posebno kada se ovim Zakonom propisuje dopuštenost koja je propisana drugim zakonom, ali i njezina sveza samo glede ugovora.

U članku 25. (sada članak 23.) u stavku 1. izmijenjen je dio odredbe kojim se utvrđivalo da se obveze i prava utvrđena odredbama članka 9. članka 10. članka 18. stavka 4. i članka 20. ovoga Zakona mogu ograničiti ako je to potrebno radi....» na način da glasi: «obveze i prava utvrđena odredbama članka 9. i članka 19. ovoga Zakona mogu se ograničiti na način i pod uvjetima utvrđenim posebnim zakonima ako je to potrebno radi...». Stavak 2. kojim se utvrđivalo da će o ograničenjima iz stavka 1. voditelj zbirke obavijestiti Vijeće za zaštitu osobnih podataka, brisan je, a stavak 3. dopunjen je na način da se iza riječi «mogu se ograničiti» dodaju riječi: «posebnim zakonom», a sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da je odredbe nužno uskladiti s odredbama članka 16. i 17. Ustava Republike Hrvatske, jer se ograničenja mogu propisati samo zakonom i to za svaki pojedinačni slučaj.

U članku 26. (sada članak 24.) u stavku 1. riječi: «zahtjev za zaštitu prava», zamjenjuju se riječima: «zahtjev za utvrđivanje povrede prava», a u stavku 2. riječi: «o zahtjevu za zaštitu prava» zamjenjuju se riječima: «o povredi prava», a na prijedlog Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora.

U članku 27. (sada članak 25.) u stavku 1. riječi «zahtjeva za zaštitu prava» izmijenjene su na isti način kao u prethodnom članku, a riječi «spornih podataka» zamijenjene su riječima «podataka na koje se zahtjev odnosi», a prema prijedlogu Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora.

Članak 29. koji se odnosio na obradu osobnih podataka u novinarske svrhe brisan je, a sukladno prijedlogu Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora.

Odredbe članka 30. do 35. kojima se predlagalo osnivanje Vijeća za zaštitu osobnih podataka, sastav Vijeća i naknada za rad, uređivanje ustrojstva i načina rada vijeća te podnošenja izvješća Hrvatskom saboru izmijenjene su novim odredbama 27. do 31. kojima se utvrđuje osnivanje Agencije za zaštitu osobnih podataka. Za razliku od ranijeg rješenja Agenciji se utvrđuje pravna osobnost. Predlaže se da se ustrojstvo i način rada Agencije uređuje Statutom Agencija kojeg potvrđuje Hrvatski sabor, za razliku od ranijeg rješenja kojim se predlagalo da se ustrojstvo i način rada Vijeća i njegove stručne službe uređuje odlukom Hrvatskog sabor. Predlaže se da Agencija ima ravnatelja i zamjenika ravnatelja koje imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade te da ima stručnu službu, za razliku od ranijeg rješenja kojim se predlagalo da Vijeće ima predsjednika i 4 člana koje imenuje Hrvatski sabor na prijedlog nadležnog odbora Hrvatskog sabora. Također se predlaže da se na ravnatelja Agencije i zamjenika ravnatelja primjenjuju odredbe zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika te da se plaća ravnatelja Agencije i zamjenika ravnatelja određuje kao za ravnatelja državne upravne organizacije i zamjenika ravnatelja državne upravne organizacije. Ranijim rješenjem bilo je predloženo da Predsjednik i članovi Vijeća imaju pravo na naknadu troškova i naknadu za svoj rad te da o visini naknade odluku donosi Hrvatski Sabor na prijedlog Vlade. Također se predlaže da se na zaposlene u stručnoj službi Agencije primjenjuju propisi o radu, za razliku od ranijeg rješenja kojim se predlagalo da se na zaposlene u stručnoj službi Vijeća primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Odredbe su uređene sukladno primjedbama Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da je nužno urediti pravnu osobnost Vijeća, da nije prihvatljivo da visinu naknade za rad članovima Vijeća određuje posebnom odlukom Hrvatski sabor, kao ni da donosi akt o ustrojstvu i načinu rada Vijeća i njegove stručne službe.

U članku 36. (sada članak 32.) kojim se utvrđuje koje poslove Agencija obavlja kao javne ovlasti, u stavku 1. iza podstavka 1. dodan je novi podstavak 2. koji glasi: «- ukazuje na uočene zloupotrebe prikupljanja osobnih podataka», a sukladno amandmanu Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora.

Dosadašnja odredbe članka 37. stavka 1. podstavka 3. koja glasi: «sastavlja listu država i međunarodnih organizacija koje imaju odgovarajuće uređenu zaštitu osobnih podataka, te je na prikladan način objavljuje», predlaže se utvrditi u članku 32. stavku 1. kao novi podstavak 3., pri čemu se briše zadnji dio rečenice koji glasi: «te je na prikladan način objavljuje», a sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da se radi o javnoj ovlasti.

U članku 36. (sada članak 32.) izmijenjen je stavka 3. kojim se predlagalo utvrditi: «Vijeće nadzire provođenje zaštite osobnih podataka i djelovanje sustava obrade osobnih podataka te razmatra pojedinačne slučajeve ugroženosti prava svakog pojedinca u okviru aktivnosti obrade osobnih podataka, bilo na zahtjev ispitanika ili na temelju drugih izvora saznanja o nezakonitostima u okviru obrade», na način da sada glasi: «Agencija nadzire provođenje zaštite osobnih podataka na zahtjev ispitanika, na prijedlog treće strane ili po službenoj dužnosti.», a sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora.

U članku 37. (sada članak 33.) u stavku 1. dodaje se novi podstavak koji glasi: «daje mišljenja u slučaju sumnje, da li se pojedini skup osobnih podataka smatra zbirkom osobnih podataka u smislu ovog Zakona, a sukladno amandmanu zastupnika Nenada Stazića.

U članku 37. (sada članak 33.) u stavku 1. podstavak 9. koji je glasio:»- provodi prethodnu provjeru aktivnosti obrade osobnih podataka koje mogu predstavljati specifične rizike za prava i slobode ispitanika, a po primitku obavijesti voditelja zbirke osobnih podataka, koji u slučaju sumnje moraju konzultirati Vijeće,» mijenja se i glasi: «- po primitku obavijesti voditelja zbirke osobnih podataka daje prethodno mišljenje o tome da li određeni načini obrade osobnih podataka predstavljaju specifične rizike za prava i slobode ispitanika. U slučaju sumnje o postojanju specifičnih rizika voditelj zbirke osobnih podataka mora zatražiti mišljenje Agencije», a sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora.

U članku 38. (sada članak 34.) izmijenjen je stavak 1. na način da dosadašnja odredba koja je glasila: «Ukoliko prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti utvrdi da su povrijeđene odredbe ovog Zakona , Vijeće ima pravo:» sada glasi: Ukoliko prilikom obavljanja nadzora utvrdi da su povrijeđene odredbe zakona kojima se uređuje obrada osobnih podataka, Agencija ima pravo rješenjem:» Izmjena je izvršena radi usklađivanja sa izmijenjenim člankom 5. ovog Konačnog prijedloga. Obzirom je članak 5. dopunjen na način da se utvrđuje dopuštenost obrade osobnih podataka i uz uvjete utvrđene posebnim zakonima, to je ovom odredbom predloženo da Agencija može poduzimati predložene radnje i u slučaju ako utvrdi da su povrijeđene ne samo odredbe ovog Zakona, već i drugih zakona kojima se uređuje obrada osobnih podataka.

U članku 38. (sada članak 34) u stavku 1. podstavku 3. ispred riječi «zabraniti prikupljanje...» dodaje se riječ «privremeno», a podstavak 6. je brisan te je određenje dosadašnjeg podstavka 6. utvrđeno u novom stavku 3., a sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora.

U članku 39. (sada članak 35.) riječi «predsjednik i članovi Vijeća» te riječi «stručne službe Vijeća» zamjenjuju se riječima «ravnatelj agencije i zamjenik ravnatelja» te «stručne službe Agencije».

Članak 40. kojim se predlagalo da u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Vijeće može zatražiti pomoć znanstvenika i drugih stručnjaka, briše se, a sukladno prijedlogu Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora, jer se radi o poslovima koji su u djelokrugu Vijeća, a nije razvidno o kakvoj se pomoći radi i da li bi se za tu pomoć trebala osigurati i dodatna sredstva.

U članku 41. (sada članak 36.) dopunjuje se točka 3. na način da se kazna za prekršaj osim za voditelja zbirke predvidi i za korisnika koji nije osigurao odgovarajuću zaštitu, a sukladno izmijenjenom članku 18. kojim se ta obveza utvrđuje i za korisnika. Odredba je izmijenjena sukladno amandmanu zastupnika Nenada Stazića.

U članku 41. (sada članak 36.) u točki 4. u dijelu rečenice koja glasi:» korisnik ili izvršitelj obrade koji onemogućiti ili pokuša onemogućiti Vijeće u obavljanju radnji» brisane su riječi «ili pokuša onemogućiti» a sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo.

U članku 42. (sada članak 37.) stavak 1. kojim se predlagalo da će Hrvatski sabor u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona imenovati članove Vijeća, izmijenjen je na način da se predlaže utvrditi da će Vlada Republike Hrvatske u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti Hrvatskom saboru prijedloga za imenovanje ravnatelja Agencije i zamjenika ravnatelja, a sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da nije primjereno jednim zakonom obvezivati Hrvatski sabor na donošenje određene odluke, već se predlaže propisati obvezu Vladi Republike Hrvatske da u obveznom roku podnese prijedlog za imenovanje.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU BILI DANI NA KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA U II ČITANJU A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO

Nije prihvaćen amandman zastupnice Mirjane Didović kojim se predlaže da se u članku 31. iza stavka 2. doda novi stavak koji bi glasio: «Nadležni odbor Hrvatskog sabora pokreće postupak imenovanja članova Vijeća za zaštitu osobnih podataka upućivanjem javnog poziva. Od predloženih članova Vijeća najmanje jedan mora biti pravne, financijske i informatičke struke.»

Amandman nije prihvaćen iz razloga što se ovim Konačnim prijedlogom zakona više ne predviđa Vijeće za zaštitu osobnih podataka, već Agencija, kao pravna osobna s javnim ovlastima.